

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

ΤΟΥ Κ. ΧΑΡΗΣΤΑΜ.

(Επιστολή φίλου)

«Αγαπῆτέ μου φίλε, Μου'γραφες πολλές φορές καί με παρακαλοῦσες θεομιά νά γραφοῦν ἕνα ἀληθινὸ μυστοῦσμα, τὸ μυστοῦσμα τῆς πρώτης-πρώτης καί τελευταίας, τῆς μοναδικῆς μου ἀισθηματικῆς περικειμένης. Μου'γραφες πὸς θά ἦταν αὐτὸ ἕνα εἶδος μνημοσύνου γιὰ τὴ λευκὴ φρενὴ τῆς ὑπέροχης ἐκείνης ὑπέροχης, πὸς δὲν ὑπάρχει περὶ τὸν κόσμον καὶ πὸς τὴ μαζὴ μὲ τὸς ἀγγέλους σὲ κάποια γαλανὴ γωνία τοῦ ἀπέραντου οὐρανοῦ...»

Σὺ ἀρνιῆσθα πάντα τὴ χάρι αὐτή. Ὑπάρχον πράγματα καί περιστάσιζα πὸς δὲν γραφόυνται, γιατί ἅμα γραφοῦν καί δοθοῦν στὴν δημοσιότητα γάμον τὴν ἀνυπόκριτῶς, τὴν ἀνυπόκριτῶς.

Ὑπάρχον μυστικά πὸς πρέπει νά μένον αἰώνια θαμμένα στὰ βάθη τῆς καρδιάς.

Ὅποιος σέβεται ὅτι ἀγάθησε, δὲν τὸ δίνει στὴν δημοσιότητα. Φυλάει τὴς ἀναμνήσεις του καί τὴ μ' αὐτῆς ὅλη τὴν τὴ ζωὴ.

Μ' ἀφοῦ ἐπιμένεις τόσο πολὺ ἰδοῦ, θά σοῦ κάμω τὴ χάρι καί θά σοῦ δώσω ἕνα μικρὸ μέρος, μιὰ ἐλαττωστὴ περιπέτεια τοῦ τραγικοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου...»

Ἄκουσε... Ἦταν μιὰ ἐποχὴ πὸς ἡ πλῆξη μὲ βασάνιζε σκληρὰ καί με κινήσοις παντοῦ. Δὲν με χωροῦσε ὁ κόσμος!...

Γιὰ νά φέροῦ κάποιον ἀντίδοσι στὸ μαρτύριον αὐτὸ τῆς ἀνίας κατέβηκα στὸ Φάληρο, ἐμῆσινα σὲ μιὰ βάρκα καί Σανουγιόμουν μακριὰ—πολὺ μακριὰ—στὸ πέλαγος.

Μὰ σιγά-σιγά ἔβηκα νά βρισκῶ ἐγγασίτησι καί στὸ πῶρ αὐτὸ. Δὲν με παρεμποδίζε περὶ οὔτε τὸ θέατρο, οὔτε ἡ μουσικὴ, οὔτε ἡ μελέτη, οὔτε ἡ καλὴ συντροφιά.

Γιὰ νά ξεφύγω ἀπὸ τὰ νύχια τῆς μονοτονίας, σκέφθηκα κάτι καλύτερο ἀπ' τὴς λειψοδομίες, ἡ ὁποῖες δὲν σοῦ δίδον ὀλοκληρωτικὰ κα' ἐντατικὰ τὴν ἀνία καί τὴν ἀνία, τὸ στίχον τοῦ ἀγέρας, τὴν γρηγοράδα, τὸν ἰαγγο. Πήγαυα σ' ἕνα χωριὸ τῆς Ἀττικῆς καί νοικίσα ἕνα ἄλογο, ἕνα γερό, ἀγριο ἄλογο. Πηδούσα σ' αὐτὸ, τὸ γυροῦσα, τὴναυα ν' ἀφηνάγιη καί πετοῦσα, κτερονόγηζα μαζὺ τὸν στὸν ἀέρα, πηδούσαζ γαντάκια, τῆνοῦσινα, φράγιτες, νοῦσινα τὸν ἀέρα νά σφισθῆ γύρω μου, ἀκούοντας τὴν καρδιά μου νά χτυπᾷ σὲν κωδωνοχοροῦσα κινούδου. Πὸς δὲν τσακίσθρα στὸς τελλοῦς αὐτοῦς περιπέτοις; Εἶνε θαύμα...»

Ὡστόσο ἦμωνα ἐγχαριστημένους, ὅταν μιὰ μέρα, μιὰ χαρομένη ἡλιόλουστη μέρα, καθὼς πηδούσα ἕνα φράχτη, ἀκούσα μιὰ κροῦγὴ τροῦον. ἕνα ξερονητὸ λαλιόσιζ. Σπασίτησα τ' ἄλογο καί πῆδησα κάτω. Πίσω ἀπ' τὸ φράχτη στέκοντα μὲ μικρὰ ἀρχιολοῦλονδα στὰ χέρια, γλομὴ ἀκόμα καί τρομαγμένη μιὰ γλυκερὰ Μαντόνα, ἕνα φέιο ἐγχαριστιότατο πρόσωπο, διὰ ἀλμυροῦσινα μάτια γεμιστὰ φῶς καί χαλῶσινη... Φοροῦσε μιὰ βαθυγάλαζνὴ ποδιὰ μαθητριάς κα' ἕνα πλατύγροο φαντάκι.

Τὴν εἶχα τρομάξει καί τῆς ζήτησα νά με συγχωρήσῃ. Χαμογέλασε.

Ἐσκήρα ἔπειτα καί τῆς μάζεψα τὰ λουλοῦδια πὸς τῆς εἶχαν πέσει ἀπ' τὸν τροῦο τῆς. Τὰ πῆρα καί ξαναχαμογέλασε γλυκὰ, ἀγγελικά...»

Κι' ἔπειτα... Τῆς ἔδωσα τὸ χέρι γιὰ νά τὴν χαροῦθησῶ καί νά συνεχίσω τὸν τροῦο δρόμο μου. Μοῦδωσε τὸ χέρι τῆς κιντᾶζοντάς με στὰ μάτια καί χαμογελῶντάς πάντα... Μοῦδωσε τὸ χέρι τῆς, τῆς τσάφισα, τὴ χαροῦθησα, τῆς ξαναζήτησα συγγνώμην, μὰ δὲν ἔβηκα.

Μέσα στὰ λίγα αὐτὰ δευτερόλεπτα εἶχαμε ἀγαπῆθῃ τροῦλά, παράφορα, γιὰ ὅλη μας τὴ ζωὴ, γιὰ πάντα, ὡς τὸ θάνατο καί πέρα ἀπὸ τὸ θάνατο!

Ὁ ἔρωτας, φίλε μου, δὲν εἶνε στυγρὸ, νά θέλῃ ὄρες νά βροῦθῃ. Εἶνε πρῶτα, ἔρωσις, τρικυμία... Εἶνε θύελλα... Ἀνάβει μὲ μιὰ ματιὰ, μ' ἕνα βλέμμα, μιὰ λέξι... Γεννίεται σὲ μιὰ στιγμή.

Κι' ἀρκεῖ μιὰ στιγμή, ἕνα τίποτα, γιὰ νά σβῆσῃ, γιὰ νά πεθάνῃ.

Μονάχα στίς καρδιῆς τὸν κινῶν ἀνθρώπων κτερονόηι ἡ ἀγάθη σιγά-σιγά, ἀγά-ἀγά, σὴν νῶνα οὐράνιου... Ἀγαπῆθηκα...

Ἦταν ἔσπετεριζὴ μαθητῆρα σ' ἕνα ἀπὸ τὰ πῶρ γνωστὰ παρθενολογία τὸν Ἀθῆνων, κόρη πῶρ πλουσίου τροπεῦτον. Τὴν ἡμέρα αὐτὴ εἶχαν βρεθῆ ἐκδομὴ κα' εἶχε ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τῆς συμπατριῶτῆς τῆς μαζεύοντας λουλοῦδια...

Δὲν ἔβηκα ἀπὸ τὸ σχολεῖο, παρὰ πῶρ σπάνια καί πάντα με συντροφιά. Κι' ἐγὼ διηροῦσα, τρολλανόμουν νά τὴν βλέπω. Πὸς ὄμως; Ἐξῆρα ἦθε νά μὰς βοηθῆσῃ ἡ τύχη. Σ' ἕνα σπιτι ἀντίκρου στὸ σχολεῖο ἀρχισαν ἐπισκερῆς. Ἐστῆσαν σκαλωσιῆς καί σοβάτιζαν τὴν πρόσοψη. Περῶνντας ἀπὸ κει εἶδα πὸς ἔμενε τὴ νύχτα ἀνοικταμένη στίς σκαλωσιῆς μιὰ παννύχη ζῦλινη σκάλα. Τὴν εἶδα κα' ἡ καρδιά μου χτύπησε. Τὴν ἔδειξα στὴν ἀγαπημένη μου πὸς στέκοντα ψηλά, στὴν ταράτσα τοῦ σχολεῖου καί τῆς ἔγνεψα: «Τὰ μεσάνυχτα». Κατάλυβε ἀμέσως τὴ ἐσχεδιάζα καί τὸ πρόσωπό τῆς ἄστραψε ἀπὸ χαρὰ...

Ἦμωνα ὁ εὐτυχεῖτερος ἀνθρώπος τοῦ κόσμου. Τὰ μεσάνυχτα ἔβηκα τὴ σκάλα ἀπὸ τὴ σκαλωσιὰ, τὴ στήριξα στὸν τοῖχο τοῦ σχολεῖου κα' ἀνέβηκα στὴν ταράτσα, ὅταν βροσκῶνουν στὴν ἀρχαλιὰ τῆς ἀγάτης μου, μὲ μόνους μάρτυρες τ' ἀστέρια τ' οὐρανοῦ...»

Τὴ ἀξέχαστες νύχτες!... Τὴ γλυκῆς ὄρες, τὴ μεθῆ ἀγάτης ὡς τὸ πρῶτο πὸς προβάλε ὁ αὐγερινός!...

Μὰ χαμιά εὐτυχία δὲν διακερῖ αἰώνια στὸν κόσμον αὐτὸ. Μιὰ νύχτα, μιὰ ἀπαίσια νύχτα, ἕνας χωροφύλακας πέρασε ἀπ' τὸ δρόμο. Εἶδε τὴ σκάλα, νόμοσε πὸς τίποτε μεθρομένο τὴν εἶχαν πάρει ἀπ' τὴ θέα τῆς, τὴ σίμασε καί τὴν ξανακίγη στὴν σκαλωσιὴ.

Κι' εἶμωνα ἔτσι ἀγμῶλοτος τοῦ Παρθενολογίου, μὴ ἔχοντας πὸς νά ξεφύγω, σὲ φηος ἀράνταστο.

Κιτάξτε τὴν ἀγαπημένη μου. Ἦταν ἐντελῶς ἡσυχῆ. Ἐροῦσε τὰ χέρια τῆς γύρω στὸ λαμπὸ μου καί μόνε:

— Κι' ἔτσι θάσαι μαζὺ μου ὡς τὸ πρῶτο!

— Καί σὺ, ἀγάθη μου;

— Ἐγὼ; Ἄς πῶν ὅτι θέλον. Θὰ φέρω μαζὺ σοι, θά ληροῦθῶ ἀπ' τὴ σκαλωσιὰ αὐτῆ. Δὲν με νοῦάει τί θὰ πῆ ὁ κόσμος. Σ' ἀγαπῶ!...

Τὰ λόγια τῆς με συγκίνησαν.

— Θέξ, εἶπα, νά θηαστῆς γιὰ μένα. Καί γαντάξασα πὸς θά τὸ δεχτῶ; Ὅχι, ποτέ. Θὰ προσπαθῶ νά κατέβω κα' ἄς σκοποῦθῶ.

— Ὅχι, δὲν θά κατέβῃ!

— Ἀγάθη μου, σκέψον τὸ σκάνδαλο. Ἐγὼ δὲν διατρέξω κανένα κίνδυνον. Σὺ ὄμως; Θὰ σὲ χάσω γιὰ πάντα ἴσως ἀν με βροῦν ἔδω. Πρέπει νά κατέβω κα' θά κατέβω. Ἄκουσε με... Μπορεῖς νά φέρῃς τέσσερα-πέντε σεντόνια ἀπ' τὸ θάλαμμό σας; Θὰ τὰ δέσω καί θά γτάσῶν ὡς κάτου. Ἐτσι κανεῖς δὲν θά σὲ ὑπομωσθῆ, κανεῖς δὲν θά καταλάβῃ τίποτα.

— Κι' ἂν πέσις, ἀγάθη μου;

— Θὰ προσέξω. Μὴ φοβῶσαι. Ὅτι κάνω, τὸ κάνω γιὰ σένα, τὸ κάνω μ' ἐγχαριστίαν. Δὲν θέλω νά πῶθῃ μιὰ τέτοια ντροπή. Προτιμῶ νά τσακιστῶ.

— Δὲν θά σοῦ φέρω σεντόνια. Ὅχι, γίλιες φορές ὄχι. Ἄν πάθῃς τίποτα θά πεθάνω ἀπὸ τὴν ἀπελιπία μου. Προτιμῶ τὴ ντροπή.

Τὴν πῆρα στὴν ἀρχαλιὰ μου καί τῆς μίλησα ἀρεκτὴ ὄρα λογιικά, πεισιτικά, τὴν παρακάλεσα, τὴν ἔκεψηρα.

Καί κατόρθωσα νά τὴν πείσω.

Κατέβηκε στὸν θάλαμο καί γίρισε μὲ τέσσερα σεντόνια. Ἐβρεξῆ τῆς ἄκρες τοῦς σ' ἕνα ντεπόζιτο ποῦταν στὴν γωνία τῆς ταράτσης καί τάδεσα σφιχτά. Δὲν ἔβηκαν φρονιά ὡς κάτου, μιὰ μποροῦσα νά πηδῶσι φτάνοντας στὴν ἀκρῆ, χωρὶς νά πάθω τίποτε ἴσως.

Ἐδεσα τὴ μιὰ ἄκρη σ' ἕνα ξύλινο στύλο τῆς ταράτσης, ὅσο καλύτερα μποροῦσα καί τομᾶσθρα νά κατέβω.

Ἦ ἀγαπημένη μου ἔπεσε κλαίγοντας στὴν ἀρχαλιὰ μου.

— Ἄν πάθῃς τίποτα θά πέσω κα' ἐγὼ κάτου καί θά γίνοῦ κομμάτια!...

Ἦξερα πὸς ἔλεγε τὴν ἀλήθεια. Θὰ τὴκανε γιατί μ' ἀγαποῦσε ὅσο σπάνια ἀγαποῦν σῆμερα ἡ γυναῖκες.

Φίλησα τὰ δακρυρομένα τῆς μάτια καί τὴν καθισούσα.

— Μὴ φοβῶσαι, μικροῦλα μου. Ὁ Θεός προφυλάει τοῦς ἐρωτευμένους.

Ἄπ' τὸν Ὑμηττὸ εἶχε προβάλε ὁ αὐγερινός. Εἶχε μεσουρανεῖσι ἡ ποῦλα. Σημέρονον...»

Ριχτήκαμε γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ ὁ ἕνας στὴν ἀρχαλιὰ τοῦ ἄλλου. Ἐβρεμε σύγχρομη. Ἄκουγα σχεδὸν τοῦς χτύπους τῆς καρδιάς τῆς.

Τὰ δέντια τῆς χτυποῦσαν.

Ὅταν καθάλλησα τὴν ταράτσα νά κατέβω τὴν εἶδα νά γονα...

τίχη κάτω και νύ σηκώνη τα χέρια της στον ουρανό. Παρακαλούσε το Θεό για τη σωτηρία μου...

Βαθιά συγκινημένος, άρχισα να καταβαίνω. Την είδα σχεδόν άμεσως να σηκώνη έξω απ' την ταράτσα. Στ' αϊτιά μου έφταναν τα τρεμάμενα λόγια της :

— Πρόσχεζε...! 'Αγάτη μου!... 'Αγάτη μου!... Θεέ μου! Με τόν κινδύνο να τοκαζιστό, ελευθέρωσα το ένα μου χέρι και της έστειλα ένα φίλημα.

— Άντιό!... Είχα φτάσει κάτω από τη μέση. "Όταν έξαφνα κάποιος κόμπος φάνετα λύθηξε. Κατάλαβα άμέσως πως έπεφτα. 'Ο άέρας σφύριξε όρμητικά στ' αϊτιά μου. Χτύπησα σε κάποιο πρεβάκι και βρόντησα κάτω στο πεζοδρόμιο βαρύνς!...

"Όλα αυτά έγιναν μέσα σε μισό δευτερόλεπτο. "Όσο άκουσα την αγωνία της, το άπληρομένο ξεφόνιμά της ηριλά στην ταράτσα κ' έξαφνα την έχασα απ' τα μάτια μου. Είχε λιποθύμησει. "Αν δέν συνέβαινε αυτό, θάχε πέσει κάτω και θάχε οζοτωθεί!...

Πέφτοντας, έχασα άμέσως τις αισθήσεις μου. Με βρήκαν κατά το ξημέρωμα βουτηγμένον στο αίμα και με μετέφεραν σ' ένα νοσοκομείο, όπου έμεινα επί ένα μήνα. Είχα τραυματισθεί σοβαρά, θανάσιμα σχεδόν...

Μά ήμουν ίκανοποιημένος. Είχα προλάβει το σκάνδαλο, που θα γινόταν εις βάρος της νέας που έλάτρευα.

Μία ομαμαθήτιά της τη βόιξε το πρωί λιποθύμη στην ταράτσα. Την έφερε στις αισθήσεις της, έβλεπε τα σεντόνια και κανέναν δέν έποιαύστρη τίποτα. "Εγώ έξ άλλου δέν επέτρεψα σε κανένα να με ρωτήσει πως βρέθηκα αίματοςάναιμένος στο πεζοδρόμιο.

Αϊτή την, φίλε μου, ή μικρή περιπέτεια μας όλόκληρης έρωτικής ιστορίας.

"Υπόχρον άραγε σήμερα γυναίκες που ν' αγαπούν έσται, που νά αισθάνονται τόσο βαθιά την άγνη, που νά ξέρουν νά θυσιαώζονται για τον έρωτα; "Όχι, άλλόμωστο! 'Ασφαλώς όχι!...

Χαίρε,
"Ο φίλος σου Χ.»
Και διά την άντιγραφην
ΧΑΡΗΣ ΣΤΑΜ.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΟΙ ΔΡΙΘΜΟΙ 13 ΚΑΙ 14

Πολύ περίεργο όλο έπαίξε ό αριθμός 14 στη ζωή του βασιλέως της Γαλλίας 'Ερρίκου 4ου. Κ' έν πρώτους ήθε στον κόσμο στην 14 Δεκεμβρίου του έτους 1554, του οποίου το άθροισμα των αριθμών δίνει πάλι τον αριθμό 14. Γεννήθηκε άκριβώς δεκατέσσερους αιώνες, δεκατέσσερες δεκάδες έτών και δεκατέσσερα χρόνια μετά το Χριστό.

Τό όνομα του επίσης άποτελείται από 14 γράμματα (Henri de Bourbon).

Πέθανε τέλος στις 14 Μαΐου 1610, άφου έζησε τέσσερες φορές δεκατέσσερα χρόνια, δεκατέσσερες βδομάδες και δεκατέσσερες ή-μέρες.

Τόν ίδιο περίπου όλο έπαίξε και ό αριθμός δεκατρία στο γινώ του Λουδοβίκου των Βουρβόνων.

Και αυτού τό όνομα (Louis de Bourbon) άποτελείτο από δεκατρία γράμματα και ήταν ό 13ος κατά σειράν βασιλεύς της Γαλλίας με τό όνομα Λουδοβίκος. Επίσης τό όνομα της σύζυγού του "Άννας, της Αυστριακής, άποτελείτο από 13 γράμματα (Anne d' Autriche) και άμα παντρεύτηκαν ήσαν κ' οι δύο δεκατριών έτών, γιατί κ' οι δύο είχαν γεννηθεί την ίδια μέρα. Τέλος ή "Άννα ήταν ή δεκάτη τρίτη κατά σειράν 'Ισπανία προηγήμισα που είχε τό όνομα αυτό.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Ο ΑΤΥΧΗΣ ΣΥΖΥΓΟΣ

Μιά μέρα κάποια γυναίκα σταμάτησε τόν καρχελλάριο ντε Σιλερόν Μπαϊλάξ έξω από την πόρτα του και άρχισε νά τόν παρακαλά νά της κάνει διάφορα ρουσφέτια.

"Ο καρχελλάριος την άκουσε ύπομονητικά, χωρίς νά την διακόψη. "Όταν έτελείωσε, έρώναξε έναν άνδρα που βρισκόταν λίγο παραπέρα, και τόν έρώτησε αν την γνώριζε.

— Πώς! άπάντησε αυτός. Είνε ή γυναίκα μου.
— Και πόσα χρόνια είσα-στε παντρεμένος μαζί της ;

— Δέκα χρόνια.
— Φαντάζομαι τότε πόσο θά την έχετε βαρεθεί, άφου έγώ, ό οποίος μισή ώρα τώρα βρισκομαι μαζί της, την βαρέθηκα κά-λας!...

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

"Η εύαισθησία είναι δώρο της φύσεως, ό δέ εγωισμός της καρδιάς.
Τόν φθονερό πρέπει νά τόν φοβάσαι περισσότερο ό τ' αν σωπαίνη, παρά όταν μιλάη.

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΤΡΙΣΤΑΝ ΜΠΕΡΝΑΡ

"Ο τραυλός επιθεωρησιγράφος. "Από ποιόν έπρεπε νά ζητησθ τό λογι. "Ο συλλέκτης ατογραφών. Πώς την έπαθε. "Η πρωταγωνίστρια που δέν μπερούσε νά μιλήσει. Μιά έξυπνη σπάντησι. "Ο έγγονος του Τριστάν και ό πέλεμος. Στην Κόλαση ή στον Παράδεισο; "Η μεταπολεμική κρίσις, κ.τ.λ.

Κατά τη διάρκεια μας συνειλεύσεως της 'Εταιρείας τών Γάλλων θεατρικών συγγραφέων, έννε γνωστούς Παρισινός επιθεωρησιγράφος, ό οποίος έτραυλίξε τριμερά όταν μιλούσε, έρώναξε σε μία στιγμή, τραυλίζων πάντοτε :

— Ζητώ τόν λόγο από τόν κύριο πρόεδρο!
Τότε ό Τριστάν Μπερνάρ φιδίωσε με σιγαή φωνή σ' ένα συνά-δελο του που καθόταν δίπλα του :
— Καλύτερα θά έκανε νά τόν ζήτηση από τό... Θεό!...

"Ένας τοιμηρός συλλέκτης ατογραφών έστειλε μία μέρα τό λεύκομά του στον Τριστάν Μπερνάρ με την παράκλησι να του γράψη μερικά λόγια και νά ύπογράψη.

Τό λεύκομα, έστειλ' από λίγες μέρες, ξαναγύρισε στον ιδιοκτήτη του και σε μία σελίδα του ήσαν γραμμένες από τόν Τριστάν Μπερνάρ σε γραφομηχανή ή άκόλυθες γραμμές :

« Αγαπητέ κύριε, από είκοσι έτών γράφω με γραφομηχανή και ξεσηνήθισα νά γράφο. "Αλλά, θά σας δώσω ένα δείγμα του γραφικού μου χαρακτήρος. »

Και από κάτω ήταν χαραγμένη με την πένα, από χέρι άδέξιο, μία μεγαλοσηλής παράταξι από «αγκυλώτες» :

"Ένα βράδι με κάποιο φίλο του, ό Τριστάν Μπερνάρ παρακαλοούθησε την παρότασι μιας ό-περέττας σ' ένα Παρισινό θέατρο. "Η πρωταγωνίστρια, ή οποία κατά τά άλλα ήταν χαριτωμένη, είχε μία φωνή τόσο σβονομένη και μιλούσε με τόση δυσκολία, ώστε ήταν αδύνατο νά καταλάβη κανείς μία λέξη απ' όσα έλεγε. Τότε ό Τριστάν Μπερνάρ, σάβοντας προς τό φίλο του, του φιδίωσε :

— Σ' αυτή τη γυναίκα θά ιστορούσα νά έμπιστευθ όποιοδήποτε μυστικό μου... *

Μιά μέρα, κατά τό τρίτο έτος του Εθνοπαλαιού πόλεμου, ό Τριστάν Μπερνάρ έλεγε σε κάποιο φίλο του, ό οποίος παρεσυνείτο για την παράτασι του σαμαγμού αυτού τών λαών :

— Πώς; Τολμάτε νά παραπονεθήτε σεΐς ;... Βρίσκετε λοιπόν, ότι ό πόλεμος διαρκεί πολύ; — "Αστεϊεύσεθε; τού άπάντησε ό φίλος του. Αυτό εν' αδύνα-τον!... Δέν μπορεί νά ύτάρχη τέτοιος άνθρωπος.

— Και όμως ύτάρχει, τού άπάντησε ό Τριστάν. Είνε ό... έγγονός μου, ό οποίος εννε... δέκα όχτώ μηνών!... *

Μιά μέρα συνομιλούσαν μπρούς στον Τριστάν Μπερνάρ για τη μέλλουσα ζωή, για την Κόλασι και τόν Παράδεισο. Καθένας εξέ-θετε σχετικώς τίς ιδέες του και μόνο ό εθνομιογράφος σόπαυνε, χει-μογελώντας πίσω απ' την μακριά του γενειάδα.

Σε μία στιγμή όμως μία γεαρά κυρία τόν έρώτησε :
— Και σεΐς, κύριε Τριστάν Μπερνάρ, δέν έχετε καμμία γνώμη για τά σοβαρά αυτά ζητήματα ;

— Τί νά σας πώ, αγαπητή μου κυρία; άπάντησε ό εθνομιογράφος. Γνώμη δέν έχω... "Έχω όμως τίς προτιμήσεις μου... "Έτσι θά προ-τιμούσα τόν Παράδεισο έξ άτίας του κλιματίου του, αλλά τί νά σας πώ. "Η διαμονή μου στην Κόλασι θά μου ήταν πολύ πιο ευχάριστη, λόγω της ώραίας συντροφιάς που ύτάρχει εκεί!... *

Μιά μέρα μιλούσαν μπρούς στον Τριστάν Μπερνάρ για τη με-γάλη κρίσι που διατρέχει σήμερα τό έμάτοιο.

— "Έτσι είναι, εννε στο τέλος ό εθνομιογράφος. Κατά τόν πόλεμο οι άνθρωποι ξεόδευαν χωρίς νά λογαριάζουν, και σήμερα λογαριάζουν χωρίς νά ξεοδεύουν τίποτ' *